

Πασχαλινές αναμνήσεις

«Πάσχα Ιερών... Πάσχα Αμωμον... Πάσχα Μέγα... Πάσχα των Πιστών...», έλεγε ο παππούς ανήμερα του Πάσχα όταν έκανε επισκέψεις στην γειτονιά για τα Χρόνια Πολλά. Του έδιναν κουλούρια... αυγά και αυτός τα έβαζε στην πάνινη τσάντα που πάντα κουβαλούσε μαζί. Όσα μάζευε τα πήγαινε και τα μοίραζε σε μοναχικούς ανθρώπους...

Το βράδυ μετά την Ανάσταση έμενε πάντα στην εκκλησία μέχρι να τελειώσει η λειτουργία... δηλαδή μαζί με τον παππά και τον ψάλτη και μερικούς ακόμα. Πιστός στα έθιμα καθότι Μικρασιάτης....

Δεν ξεχνάω που έβαζε στον καφέ του ταχίνι και βούταγε μπουκιές ψωμί και μας έδινε να δοκιμάσουμε.

Στους δρόμους της γειτονιάς συνωστισμός από λαμαρίνες με αρνιά όλων των βαλαντιών... κυρίως κατεψυγμένα.

Σούβλα σπάνια έβλεπες ή καλύτερα μύριζες και αν ναι τότε ρωτούσες από ποιο χωριό είναι αυτός που το ψήνει.

Έβλεπες από το πρωί τα παιδιά να κυκλοφορούν με τα γιορτινά τους και να προσέχουν να μην λερώσουν τα παπούτσια με τους πάτους που φορούσαν καθ' όλη καναδυο νούμερα μεγαλύτερα.

«...μπ σε δώ και κάτσεις κάτω στον δρόμο... μην κλωτσώσεις τόπι...», φωνάζανε από τις αυλόπορτες οι μανάδες.... Και εκείνα στρατιωτάκια....

Το Πασχαλιάτικο τραπέζι στρωνότανε στην αυλή με τσόντα τάβλες και κόντρα πλακέ με μπόλικα τραπεζομάντλα.

Αχ, Ζαχαρία μου, ψητό αρνάκι δεν σου μορίζει!

Τα παιδιά έτρεχαν να βγάλουν τις Πασχαλιάτικες στολές και να βάλουν τα ρούχα της χαράς και τα ελβιέλα για να κάτσουν στο τραπέζι και να φάνε ελεύθερα σνομπάρωντας την πάνινη πετσέτα και αγνοώντας τις λαδιές. Η αλάνα περίμενε για να τους κάψει τις θερμίδες στο άψε σβήσε και το απόγευμα το τσουρέκι και τα κουλούρια αναστενάζανε. Οι μεγάλοι είχαν περάσει στο τραγούδι, ενώ σε κάθε τσουγκρισμα του ποτηριού το ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ ήταν απαραίτητο. Και τα πειράγματα....

«....φτάνει θα σκάσεις...»

«....να σκάσω ρε γυναίκα... ξέχασες την Κατοχή μου φαίνεται...»

«....πόσα αυγά έφαγες;»

«....άσε μας ρε γυναίκα τελωνειακός είσαι;» την εφορία δεν την είχαν ακουστά γιατί δεν ανήκαν στο target group.

Και όμως αυτά θυμάσαι.....

Το πρώτο μου Πάσχα

Αγαπητοί μου,

Αυτές τις ημέρες ξαναγυρίζω πάντα στα παιδικά μου χρόνια. Και θυμάμαι τις θαυμάσιες εκείνες γιορτές που χαιρόμουν στην πατρίδα μου, όταν ήμουν μικρό αμέριμνο παιδί κι είχα τους καλούς μου γονείς να με φροντίζουν και να μ' οδηγούν σε όλα. Φυσικά και στην εκκλησία ή στα «θρησκευτικά μου καθήκοντα»...

Όσο ήταν χειμώνας, η μπτέρα μου μ' έπαιρνε μαζί της στον Άι-Γιάννη ή στη Φανερωμένη, τις γειτονικές μας εκκλησίες, που λειτουργούσαν κάπως αργά -από τις οχτώ η μια, από τις εννιά η άλλη. Μα όταν έμπαινε η άνοιξη, που μπορούσα να ξυπνώ και να βγαίνω πιο πρωί, ο πατέρας μου μ' έπαιρνε στην Επισκοπιανή ή στον Άγιο Χαράλαμπο, εξοχικές εκκλησίες αυτές, σ' ένα ωραίο παραθαλάσσιο προάστιο, που λειτουργούσαν από τις επτά. Μετά τη λειτουργία, κάναμε κι έναν ωραίο περίπατο στους Κήπους και γυρίζαμε λιγάκι κουρασμένοι μα πολύ ευχαριστημένοι κι οι δυο. Ω, ήταν τόσο όμορφα! Η άνοιξη είχε στολισμένες τις πρασινάδες με μαργαρίτες άσπρες και κίτρινες, με ολοκόκκινες παπαρούνες και μ' άλλα γαλάζια ή μαβιά αγριολούλουδα. Τι πολύχρωμο το χαλί που απλωνόταν στα χωράφια! Το έβλεπα κι από την ανοικτή πόρτα της εκκλησίας, καθώς άκουγα τα ψαλίσματα, τις ευχές και τα ευαγγέλια. Τα ευαγγέλια προπάντων μ' άρεσαν πολύ. Είναι τόσο ποιητικά αυτά που λένε πριν και μετά το Πάσχα.

Πρώτα των Βαΐων -και συνήθως απ' αυτή την Κυριακή άρχιζα να πηγαίνω στις εξοχικές εκκλησίες- έπειτα της Ανάστασης, έπειτα του Θωμά, των Μυροφόρων, της Σαμαρείτιδος...

Ο παπα-Λογοθέτης, εφημέριος στον Άι-Χαράλαμπο, πολύ γραμματισμένος τα έλεγε θαυμάσια. Κι όχι ψαλιτά με μπάσα και σικόνα, όπως σ' άλλες εκκλησίες: αλλά διαβαστά, καθαρά, σταράτα, λέξη προς λέξη, και μ' έκφραση, με τόνο ώστε να καταλαβαίνει το νόημα κι ο αγράμματος. Κι αλήθεια, στις εκκλησίες εκείνες το περισσότερο πήγαιναν απλοί, ταπεινοί άνθρωποι του λαού -ψαράδες, βαρκάρηδες, κηπουροί, μυλωνάδες. Και σου 'κανε χαρά να τους βλέπεις ντυμένους κυριακάτικα, ν' ακούνε με τόση ευλάβεια και με τόση προσοχή τα λόγια του Κυρίου...

Τη Μεγάλη όμως Εβδομάδα και το Πάσχα, όλη όλη μου η «εκκλησία» ήταν, την Κυριακή το πρωί, η Ανάσταση που γινόταν στο ύπαιθρο, και κατόπι η λειτουργία: Δεύτε λάβετε φως, Χριστός Ανέστη, Εν αρχή ην ο λόγος και καθεξής. Δεν μ' έβγαζαν έξω βράδυ, κι ούτε στα Νυμφία με πήγαιναν, ούτε στην Ακολουθία των Παθών, ούτε στη λιτανεία του Επιταφίου, που μόνο την πένθημη μουσική της άκουγα από μακριά, αν τύχαινε να ξυπνήσω τη νύχτα της Μεγάλης Παρασκευής. Έτσι δεν ήξερα καλά τι προηγήθηκε απ' την Ανάσταση. Μόνο, από την Κυριακή των Βαΐων, πως ο Χριστός μπήκε θριαμβευτικά στα Ιεροσόλυμα. Αλλά τι έκαμε κει, τι τον έκαμαν, άκρες μέσες: Κάποιος Μυστικός Δείπνος, κάποιος σταυρικός Θάνατος, κάποια Ταφή σε καινό μνημείο... Τι να ήταν αυτά; Πώς να είχαν γίνει; Μόλις είχα μια ιδέα. Κι άξαφνα... τα έμαθα όλα! Είχα μεγαλώσει, φαίνεται, εκείνο το χρόνο, κι οι γονείς μου με πήραν μαζί τους παντού. Έτσι άκουσα και τα φοβερά εκείνα ευαγγέλια της Μεγάλης Πέμπτης και της Μεγάλης Παρασκευής και το Σήμερα κρεμάται!... Είδα και το Χριστό με το αγκαθένιο του στεφάνι στο μαύρο σταυρό, ένα μεγάλο Χριστό σαν αληθινό... Έπειτα τον είδα και νεκρό, ξαπλωμένο στο χρυσό Επιτάφιο (κι ο Χριστός του Επιταφίου στη Ζάκυνθο δεν είναι κεντημένος σε πανί, είναι ζωγραφισμένος σε ξύλο, σαν εικόνα περικομμένη, όπως κι ο Εσταυρωμένος).

Και θυμούμαι ακόμα τι αλλιώςικη εντύπω-

ση, τι μεγαλύτερη χαρά μου έκανε το Πάσχα στην εκκλησία την πρώτη φορά, αφού είχ' ακούσει πια κι ιδεί και μάθει όλα τα προηγούμενα. Μπορώ να πω πως αυτό ήταν το πρώτο μου Πάσχα.

Γιατί όλη τη Μεγάλη Εβδομάδα την είχα περάσει με το πένθος, με τη λύπη των Παθών. Είχα παρακολουθήσει το Χριστό στο μαρτύριό του, στην αγωνία του, στο θάνατό του- είχ' ακούσει και τη Διαθήκη του, είχα παρακαθήσει και στο Μυστικό Δείπνο, είχ' ακολουθήσει και την εκφορά του, κλαίγοντας μαζί με τη Θλιμμένη Μπτέρα, που κι αυτή ακολουθούσε ζωγραφιστή σε μια μεγάλη εικόνα σαν αληθινή: ω γλυκύ μου έαρ, γλυκύτατόν μου τέκνον ...

Γ' αυτό το Χριστός Ανέστη μου έκαμε ύστερα τόση χαρά, τόση αγαλλίαση- γι' αυτό μου φάνηκε σα μιαν υπέρτατη ικανοποίηση, σα μια νίκη, σαν ένας θρίαμβος. Εκείνος που φόρεσε για εμπαιγμό ψεύτικη πορφύρα. Εκείνος που ποτίσθηκε χολή και ξύδι, και μαστιγώθηκε, και καρφώθηκε σε ξύλο, και πέθανε μαρτυρικά, σαν άνθρωπος, έβγαίνε ζωντανός από τον τάφο κι ανέβαινε στον ουρανό σα Θεός!

Έτσι έπρεπε να είναι. Για να μου δώσει τόση χαρά η Ανάσταση, έπρεπε να προηγηθεί το Πάθος: για να μου κάμει τόση εντύπωση το Πάσχα, έπρεπε να γνωρίσω τη Μεγάλη Εβδομάδα. Μαθαίνοντας όσα έμαθα εκείνο το χρόνο, μάθαινα τη ζωή, που ως τότε ήμουν πολύ μικρός για να την ξέρω, αφού οι γονείς που με φρόντιζαν και μ' οδηγούσαν, δεν με πήγαιναν παρά στις χαρούμενες κυριακάτικες λειτουργίες και με προφύλαγαν απ' τα λυπτερά, που δεν ήταν ακόμα για μένα.

Έτσι και στη ζωή: Τη χαρά, την αληθινή χαρά, την κατακτούμε ύστερ' από αγώνα και αγωνία, ύστερ' από κόπο και λύπη. Πριν από κάθε μας Πάσχα, πρέπει να περάσουμε μια Μεγάλη Εβδομάδα.

Ω, αυτό το ξέρετε και σεις απο τώρα. Μήπως την εβδομάδα των διαγωνισμών του σχολείου, που προηγείται από τη νίκη και τη χαρά του άριστα, δεν την ονομάζετε... Μεγάλη Εβδομάδα; Γελάτε, ε;... Και του χρόνου!

OLYMPIA MARBLE PTY LTD
 1-3 CHALDER ST, MARRICKVILLE NSW 2204
 Ph. 9565 1415 - Mob. 0418 462 020
 www.olympiamarble.com.au e-mail: olympia1@bigpond.net.au

Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ ΣΤΟ NSW
 ΔΙΑΘΕΤΟΥΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ
 MONUMENTAL STONEMASONRY

Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
ΜΕ ΣΕΒΑΣΜΟ
 ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ
 ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΟΝ ΗΛΙΑ Ή ΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ

SENIOR CITIZENS DISCOUNTS

OLYMPIA